

Dosarul nr. 2ra-7/23

2-21160122-01-2ra-18102022

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. V. Carapirea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. G. Colev, Ș. Starciuc, A. Curdov)

ÎNCHEIERE

31 mai 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Aliona Miron

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Petru Tarlev, reprezentat de avocatul Harlampii Cîrboba,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Petru Tarlev împotriva Primăriei satului Bașcalia raionul Basarabeasca, Agenției Servicii Publice, Serviciul Cadastral Basarabeasca, intervenienți accesorii Silvia Tarlev, Olga Tarlev, Notarul Natalia Stati cu privire la abrogarea extrasului din registrul de evidență a gospodăriilor nr.2284 din 18 mai 2007 și nr. 1000 din 11 noiembrie 2019 eliberate de primăria satului Bașcalia raionul Basarabeasca, abrogarea înscrierii din registrul bunurilor imobile pe numele lui Ivan Tarlev, recunoașterea nevalabilă a certificatului de moștenitor legal cu nr.5648 din 02 decembrie 2019, nr. 5650 din 02 decembrie 2019, nr.5652 din 02 decembrie 2019, nr.5654 din 02 decembrie 2019, nr. 5657 din 02 decembrie 2019, nr.5658 din 02 decembrie 2019,

împotriva deciziei din 29 septembrie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul declarat de către Petru Tarlev, reprezentat de avocatul Harlampii Cîrboba și a fost menținută hotărârea din 29 decembrie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central,

constată:

La 05 iunie 2020, Petru Tarlev a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei s. Bașcalia, r-nul Basarabeasca, Agenției Servicii Publice, Serviciul Cadastral Basarabeasca cu privire la abrogarea actelor.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, părinții săi Dumitru Tarlev și Sofia Tarleva au înregistrat căsătoria la data de 20 septembrie 1958 la Primăria s. Bașcalia, r-nul Basarabeasca, și au locuit permanent în s. Bașcalia.

A menționat reclamantul că, în timpul căsătoriei părinții săi au construit o casă cu suprafața de 110,3 m.p., pe un teren cu suprafața de 0,2681 ha, situată în s.

Başcalia, str. Verde, 39, unde au trăit până la moarte, tatăl Dumitru Tarlev a decedat la data de 29 iulie 1993 iar mama Sofia Tarleva a decedat la data de 15 martie 2019. După decesul părinților, fratele reclamantului, Ivan Tarlev locuia în casa părintească cu familia, iar la data de 15 martie 2019, Ivan Tarlev a decedat.

A susținut reclamantul că, după decesul fratelui Ivan Tarlev a aflat că potrivit extraselor din Registrul de evidență a gospodăriilor nr.2284 din 18 mai 2007, emise de Primăria Bașcalia, Ivan Tarlev este proprietarul casei de locuit, dreptul de proprietate asupra imobilului fiind înregistrat la data de 12 noiembrie 2007.

A solicitat reclamantul, abrogarea extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor nr.2284 din 18 mai 2007 eliberat de Primăria Bașcalia, r-nul Basarabeasca pe numele Ivan Tarlev Dmitri, abrogarea înscrierii din Registrul bunurilor imobile pe numele lui Ivan Tarlev pe bunurile imobile: teren cu nr. cadastral 1211202.284, suprafața de 0,2681 ha, construcție cu nr. cadastral 1211202.284.01, suprafața de 110,3 m.p.

La data de 20 ianuarie 2021, avocat Harlampii Cîrboba, în interesele lui Petru Tarlev a depus cerere de chemare în judecată concretizată, suplimentar celor menționate în cererea inițială a invocat că, Primăria, la emiterea extrasului, nu l-a informat pe Petru Tarlev că casa și terenul aparțin fratelui său. Pînă acum reclamantul considera că părinții săi sunt proprietari al imobilului dat.

A susținut că, în rezultatul înregistrării dreptului de proprietate în baza extrasului eliberat ilegal, după decesul lui Ivan Tarlev și Mariei Tarleva, copii lor Silvia Tarlev și Olga Tarlev au devenit moștinitori în baza: certificatelor de moștenitor legali nr. 5648, 5650 eliberat la 02 decembrie 2019 de notarul Stati Natalia în numele Tarlev Silvia și Tarlev Olga, după decesul Mariei Tarleva, decedată la 05 februarie 2017. Averea succesorală, 1/2 cotă parte din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,2861 ha, cu nr. cadastral 1211317.129, 1/2 cotă parte din terenul agricol cu suprafața de 0,1571 ha, cu nr. cadastral 1211308.081, 1/2 cotă parte din terenul agricol cu suprafață de 0,069 ha cu nr cadastral 1211318.131.

A solicitat reclamantul abrogarea extrasului din Registrul de evidență a gospodăriilor nr.2284 din 18 mai 2007 eliberat de Primăria s. Bașcalia, r-nul Basarabeasca pe numele lui Ivan Tarlev Dmitri;

- obligarea I.P. "Agenția Servicii Publice" Oficiul Cadastral Basarabeasca să abroge înscrierea din Registrul bunurilor imobile pe numele Tarlev Ivan pe bunurile imobile: teren pentru construcții cu suprafața de 0,2681 ha, cu nr.cadastral 1211202.284, construcție, casa de locuit individuală, nr. cadastral 1211202.284.01, suprafața 110,3 m, terenurile agricole cu suprafața 0,0690 nr. cadasnral 1211318.131, terenul agricol cu suprafața de 0.8436 ha, nr. cadastral 1211317.129, teren agricol cu suprafața de 0,1571 ha, cu nr. cadastral 1211308.081, pe numele proprietarului Tarlev Ivan. Temeiul înscrierii extrasul nr. 2284 din 18 mai 2007, nr.1000 din 11 noiembrie 2019 eliberat din primăria s.Başcalia, r.Basarabeasca pe numele Tarlev Ivan Dmitri;

- a recunoaște ca nevalabil certificatul de moștenitor legal eliberat la 02 decembrie 2019 nr. înregistrării 5648, 5650 de notarul Stati Natalia în numele Tarlev Silvia și Tarlev Olga, după decesul Tarleva Maria, decedată la 05 februarie 2017. Averea succesorală, 1/2 cotă parte din terenul pentru construcții cu suprafața de 0,2861 ha, cu nr. cadastral 1211317.129, ½ cotă parte terenul agricol cu suprafața de

0,1571 ha, cu nr.cadastral 1211308.081, ½ cotă parte din teren agricol cu suprafață de 0,069 ha cu nr.cadastral 1211318.131;

- a recunoaște ca nevalabil certificatul de moștinimor legal eliberat la 02.12.2019, nr. înregistrării 5652, 5654 de notarul Stati Natalia în numele Tarlev Silvia și Tarlev Olga, după decesul Tarleva Maria, decedată la 05 februarie 2017. Averele succesorală, ½ cotă parte din terenul agricol cu suprafața de 0,8436 ha, cu nr. cadastral 1211202.284, casa de locuit individuală cu suprafața de 110,3 m.p, cu nr. cadastral 1211202.284.01.

- a recunoaște ca nevalabil certificatul de moștenitor legal, eliberat la 02 decembrie 2019 nr. înregistrării 5657, 5658 de notarul Stati Natalia în numele Tarlev Silvia și Tarlev Olga, după decesul lui Tarlev Ivan, decedat la 15 martie 2019. Averele succesorală, terenul pentru construcții cu suprafața de 0,2861 ha, cu nr. cadastral 1211202.284, cu casa de locuit individuală cu suprafața de 110,3 m.p, cu nr. cadastral 1211202.284.01, și terenurile agricole cu nr. cadastrale 1211317.129, 1211308.081, 1211318.131.

Prin hotărârea din 29 decembrie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central acțiunea depusă de Petru Tarlev s-a respins.

La 17 ianuarie 2022, Petru Tarlev, reprezentat de avocatul Harlampii Cîrboba, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 07 iunie 2022 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 29 septembrie 2022 a Curții de Apel Comrat, s-a respins apelul declarat de către Petru Tarlev, reprezentat de avocatul Harlampii Cîrboba și s-a menținut fără modificări hotărârea din 29 decembrie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, extrasele din Registrul de evidență a gospodăriilor certifică faptul că, bunurile imobile litigioase conform datelor din Registrul de evidență a gospodăriilor aparținut lui Ivan Tarlev Dmitrii, acestea constituind temei al înregistrării dreptului de proprietate. Din acest considerent, extrasele au puterea unui act justificativ ce confirmă dreptul de proprietate.

Subsecvent, instanța a notat că, Ivan Tarlev Dmitrii a dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile la data înscrierii în Registrul bunurilor imobile- 12 noiembrie 2007, temeiul înscrierii fiind extrasul nr.2284 din 18 mai 2007, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.1211202284 din 26 mai 2007, și respectiv extrasul nr. 1000 din 11 noiembrie 2019.

La fel, instanța a reținut că, extrasele nominalizate sunt acte care doar reflectează conținutul altui document de bază, și anume Registrul de evidență a gospodăriilor. Și dacă datele din acest Registrul nu sunt anulate, nu sunt temeiuri nici pentru anularea extraselor.

Astfel, instanța a concluzionat că, odată ce Ivan Tarlev Dmitrii a dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile în litigiu potrivit actelor juridice și legislației în vigoare la momentul înregistrării acestora, nu există temei legal pentru privarea acestuia de dreptul de proprietate. Subsecvent, în speță, lipsesc temeiurile

legale pentru abrogarea înscrierii din Registrul bunurilor imobile pe numele lui Ivan Tarlev.

La 20 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Petru Tarlev, reprezentat de avocatul Harlampii Cîrboba, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, deoarece la luarea deciziei instanțele de fond nu au stabilit cercul tuturor moștenitorilor și a soluționat problema drepturilor persoanelor care nu au fost implicate în proces, și anume sora sa, Ivana Cazacu, care a fost moștenitoare și căreia i-au fost încălcate drepturile deoarece nu a fost atrasă în proces.

Prin notificarea din 04 ianuarie 2023 Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa intimaților copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 11, Vol. II).

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Comrat a expedit în adresa participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal, copia deciziei contestate la 24 octombrie 2022, inclusiv la adresa poștală a reprezentantului recurentului avocatul Harlampii Cîrboba, în interesele lui Petru Tarlev, fiind recepționată la data de 26 octombrie 2022 și respectiv 31 octombrie 2022 (f.d. 203, 207, Vol. I).

Astfel, recursul declarat la 20 decembrie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Petru Tarlev, reprezentat de avocatul Harlampii Cîrboba, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Petru Tarlev, reprezentat de avocatul Harlampii Cîrboba, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Petru Tarlev, reprezentat de avocatul Harlampii Cîrboba, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Petru Tarlev, reprezentat de avocatul Harlampii Cîrboba, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic